

TARCZA ANTYKRYZYSOWA - WSPARCIE PRACODAWCÓW

1. Dodatkowy zasiłek opiekuńczy

[art. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 31 marca 2020 roku o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw - dalej zwana specustawą]

- wprowadzono kolejny 14-dniowy okres, za który przysługiwać będzie dodatkowy zasiłek opiekuńczy dla rodziców dzieci do lat 8 z powodu zamknięcia szkoły, przedszkola czy żłobka w związku z epidemią Covid-19;
- nowy 14-dniowy okres wypłaty dodatkowego zasiłku opiekuńczego obowiązuje od 26 marca 2020 roku;
- wprowadzono możliwość dalszego przedłużenia okresu pobierania dodatkowego zasiłku w drodze rozporządzenia Rady Ministrów;
- objęcie uprawnieniami rodziców dzieci niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym lub znacznym do 18 roku życia;
- objęcie uprawnieniami osób podlegających ubezpieczeniu w KRUS.

Szczegółowe informacje oraz nowy wzór wniosku dostępny jest na stronie ZUS:

<https://www.zus.pl/o-zus/aktualnosci/-/publisher/aktualnosc/1/zmiany-w-dodatkowym-zasilku-opiekunczym/2551095>

2. Składki ZUS

2.1 Zwolnienie z opłacania składek ZUS [art. 31zo specustawy]

- możliwość wnioskowania o umorzenie składek ubezpieczeniowych za okres marzec - maj 2020 roku została przewidziana dla:
  - płatnika, który na dzień 29 lutego 2020 roku zgłaszał do ubezpieczeń społecznych mniej niż 10 ubezpieczonych,
  - osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy o ubezpieczeniach społecznych, opłacające składki wyłącznie na własne ubezpieczenia społeczne lub ubezpieczenie zdrowotne;
- umorzone składki zostaną sfinansowane przez budżet państwa;
- w przypadku osoby prowadzącej pozarolniczą działalność i osoby z nią współpracującej zwolnienie obejmuje składki obliczone od najniższej podstawy wymiaru obowiązującej daną osobę. Osoby te zachowują prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, o ile podlegały ubezpieczeniu chorobowemu w dniu 1 lutego 2020 roku;
- warunki, które należy spełniać, aby móc się ubiegać o zwolnienie z opłacania składek:
  - prowadzenie działalności i posiadanie statusu płatnika składek przed dniem 1 lutego 2020 roku,
  - dla osób prowadzących działalność przychód z tej działalności uzyskany w pierwszym miesiącu, za który jest składany wniosek o zwolnienie z opłacania składek, nie może być wyższy niż 300% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w 2020 roku (tj. 15.681 PLN);
- w celu umorzenia składek wnioski należy złożyć do ZUS;
- termin złożenia wniosku o zwolnienie z opłacania składek za okres marzec - maj 2020 roku upływa 30 czerwca 2020 roku.

2.2 Odroczenie terminu płatności składek

- ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych przewiduje możliwość odroczenia płatności składek na wniosek płatnika, który boryka się z przejściowymi trudnościami finansowymi;
- w celu uzyskania odroczenia terminu należy złożyć do ZUS wniosek, a po jego zaakceptowaniu podpisać z ZUS umowę określającą warunki prolongaty. Obecnie ZUS przygotował uproszczony wzór wniosku dla płatników, którzy mają trudności z opłaceniem składek z powodu epidemii Covid-19;
- złożenie wniosku może nastąpić w formie papierowej lub elektronicznej (na platformie ZUS), dopuszczono również możliwość przesłania podpisanej umowy w formie elektronicznej (skan, zdjęcie) z obowiązkiem dostania wersji papierowej w ciągu 14 dni od zakończenia stanu epidemii.

2.3 Informowanie ZUS o zawartych umowach o dzieło

- na płatników składek oraz osoby fizyczne zlecające dzieło nałożony został obowiązek informowania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o zawarciu takiej umowy z osobą, która nie pozostaje w żadnym stosunku pracy - w terminie 7 dni od zawarcia umowy;
- przepis specustawy zmienia w tym zakresie na stałe Ustawę o systemie ubezpieczeń społecznych.

3. **Zaliczki PIT od wynagrodzeń pracowniczych [art. 52l, art. 52o specustawy]**

- odroczenie do 1 czerwca terminu wpłaty zaliczek na podatek od przychodów ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej lub spółdzielczego stosunku pracy oraz od zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego wypłacanych przez płatników, jeżeli płatnicy ci ponieśli negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19;
- zmiana limitów zwolnień podatkowych:
  - zapomogi wypłacane z funduszy zakładowej lub międzyzakładowej organizacji związkowej - w 2020 roku limit wynosi 3.000 PLN;
  - zapomogi otrzymane w przypadku indywidualnych zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych, długotrwałej choroby lub śmierci wypłacane ze środków obrotowych - w 2020 roku limit wynosi 10.000 PLN;
  - świadczenia pieniężne i rzeczowe finansowane ze środków Zakładowego Funduszu Świadczeń socjalnych - w 2020 i 2021 roku limit wynosi 2.000 PLN;
  - dopłaty do zorganizowanego wypoczynku dzieci i młodzieży finansowane ze środków obrotowych - w 2020 i 2021 roku limit wynosi 3.000 PLN.

4. **Ochrona miejsc pracy**

- przedsiębiorca, u którego wystąpił spadek obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19, może zwrócić się z wnioskiem o:
  - wypłatę ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych świadczeń na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników objętych przestoje ekonomicznym,
  - wypłatę ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych świadczeń na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników objętych obniżonym wymiarem czasu pracy,
  - przyznanie świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy ze środków starosty,
  - sfinansowanie składek pracodawcy należnych od powyższych świadczeń.
- świadczenia można otrzymać na pracowników, ale także na osoby wykonujące zatrudnione w oparciu o umowę o pracę nakładczą lub umowę zlecenia, o ile są one objęte obowiązkowymi ubezpieczeniami emerytalno-rentowymi;
- okres przyznania świadczeń to 3 miesiące (rząd może zdecydować o wydłużeniu tego okresu);
- wnioski w sprawie dofinansowań będą składane do urzędów pracy;

- ogólne warunki uzyskania świadczeń to:
  1. spadek obrotów gospodarczych tj. spadek sprzedaży towarów lub usług, w ujęciu ilościowym lub wartościowym:
    - nie mniej niż o 15%, obliczony jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 1 stycznia 2020 roku do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o dofinansowanie, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy dwumiesięczny okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego, lub
    - nie mniej niż o 25% obliczony jako stosunek obrotów z dowolnie wskazanego miesiąca kalendarzowego, przypadającego po dniu 1 stycznia 2020 roku do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o dofinansowanie, w porównaniu do obrotów z miesiąca poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego;
  2. niezaleganie w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy do końca III kwartału 2019 roku;
  3. brak przesłanek do ogłoszenia upadłości.

4.1 Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników objętych przestojem ekonomicznym [art. 15g specustawy]

- na mocy porozumienia z przedstawicielstwem pracowników pracodawca może obniżyć wynagrodzenie pracownika objętego przestojem maksymalnie o 50%, z zastrzeżeniem zachowania kwoty minimalnego wynagrodzenia ustalonego zgodnie z wymiarem etatu pracownika;
- warunki i tryb wykonywania pracy ustala się w porozumieniu zawartym z przedstawicielem pracowników (kopię porozumienia należy przekazać w ciągu 5 dni do Inspekcji Pracy);
- finansowanie wynagrodzenia:
  - budżet państwa finansuje 50% minimalnego wynagrodzenia ustalonego z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy pracownika (maksymalna kwota - dla pełnego etatu wynosi 1.300 PLN) oraz składki na ubezpieczenia społeczne należne od wartości dofinansowania (ok. 233 PLN),
  - pracodawca finansuje pozostałą część wynagrodzenia i składek.
- dofinansowanie nie przysługuje na pracownika, którego wynagrodzenie w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku przekraczało 300% przeciętnego wynagrodzenia za ostatni kwartał (tj. 15.595,74 PLN brutto - za IV kwartał 2019 roku);
- dofinansowanie nie przysługuje, jeśli pracodawcy przyznano na danego pracownika świadczenia na rzecz ochrony miejsc pracy;
- warunki uzyskania dofinansowania:
  1. spadek obrotów gospodarczych tj. spadek sprzedaży towarów lub usług, w ujęciu ilościowym lub wartościowym:
    - nie mniej niż o 15%, obliczony jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 1 stycznia 2020 roku do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o dofinansowanie, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy dwumiesięczny okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego, lub

- nie mniej niż o 25% obliczony jako stosunek obrotów z dowolnie wskazanego miesiąca kalendarzowego, przypadającego po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o dofinansowanie, w porównaniu do obrotów z miesiąca poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego;
2. niezaleganie w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy do końca III kwartału 2019 roku;
  3. brak przesłanek do ogłoszenia upadłości.

4.2 Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników objętych obniżeniem czasu pracy [art. 15g specustawy]

- na mocy porozumienia z przedstawicielstwem pracowników pracodawca może obniżyć na 3 miesiące wynagrodzenie oraz wymiar czasu pracownika o 20% (wymiar czasu pracy po obniżeniu musi wynosić co najmniej ½ etatu);
- warunki i tryb wykonywania pracy ustala się w porozumieniu zawartym ze związkami lub z przedstawicielami pracowników (kopię porozumienia należy przekazać w ciągu 5 dni do Inspekcji Pracy);
- finansowanie wynagrodzenia:
  - budżet państwa finansuje 50% obniżonego wynagrodzenia (ale nie więcej niż 40% przeciętnego wynagrodzenia za ostatni kwartał, tj. 2.079 PLN) oraz składki na ubezpieczenia społeczne należne od wartości dofinansowania (ok. 371 PLN),
  - pracodawca finansuje pozostałą część wynagrodzenia i składek;
- dofinansowanie nie przysługuje na pracownika, którego wynagrodzenie w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku przekraczało 300% przeciętnego wynagrodzenia za ostatni kwartał (tj. 15.595,74 PLN brutto - za IV kwartał 2019 roku);
- dofinansowanie nie przysługuje, jeśli pracodawcy przyznano na danego pracownika świadczenia na rzecz ochrony miejsc pracy;
- warunki uzyskania dofinansowania:
  1. spadek obrotów gospodarczych tj. spadek sprzedaży towarów lub usług, w ujęciu ilościowym lub wartościowym:
    - nie mniej niż o 15%, obliczony jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 1 stycznia 2020 roku do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o dofinansowanie, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy dwumiesięczny okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego, lub
    - nie mniej niż o 25% obliczony jako stosunek obrotów z dowolnie wskazanego miesiąca kalendarzowego, przypadającego po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o dofinansowanie, w porównaniu do obrotów z miesiąca poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego;
  2. niezaleganie w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy do końca III kwartału 2019 roku;
  3. brak przesłanek do ogłoszenia upadłości.

4.3 Przyznanie świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy [art. 15zzb specustawy]

- starosta może na okres do 3 miesięcy przyznać mikroprzedsiębiorcy, małemu lub średniemu przedsiębiorcy, a także organizacji pozarządowej) dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników;
- wartość dofinansowania jest uzależniona od wartości spadku obrotów:
  - przy spadku o co najmniej 30% - dofinansowanie 50% wynagrodzeń pracowników (maksymalnie 50% minimalnego wynagrodzenia) + składki na ubezpieczenia społeczne pracodawcy od wartości dofinansowania,
  - co najmniej 50% - dofinansowanie 70% wynagrodzeń pracowników (maksymalnie 70% minimalnego wynagrodzenia) + składki na ubezpieczenia społeczne pracodawcy od wartości dofinansowania,
  - co najmniej 80% - dofinansowanie 90% wynagrodzeń pracowników (maksymalnie 90% minimalnego wynagrodzenia) + składki na ubezpieczenia społeczne pracodawcy od wartości dofinansowania;
- przedsiębiorca jest obowiązany do utrzymania w zatrudnieniu pracowników przez okres otrzymywania na nich dofinansowania oraz po jego zakończeniu przez okres równy okresowi dofinansowania pod rygorem zwrotu dofinansowania;
- warunki uzyskania dofinansowania:
  1. spadek obrotów rozumiany jako zmniejszenie sprzedaży towarów lub usług w ujęciu ilościowym lub wartościowym obliczone jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 1 stycznia 2020 roku do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie dofinansowania, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy dwumiesięczny okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego,
  2. niezaleganie w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy do końca III kwartału 2019 roku,
  3. brak przesłanek do ogłoszenia upadłości,
  4. z dofinansowania wyłączone są koszty w sfinansowane z innych środków publicznych.
- wniosek o dofinansowanie przedsiębiorca składa do powiatowego urzędu pracy właściwego ze względu na swoją siedzibę lub miejsce wykonywania pracy przez pracowników w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia naboru przez dyrektora powiatowego urzędu pracy, we wniosku zawarta będzie m.in. oświadczenie o kosztach zatrudnienia pracownika wg stanu na koniec danego miesiąca;
- zbliżone rozwiązanie w zakresie dofinansowania części kosztów działalności zostało przewidziane także dla osób prowadzących działalność, niezatrudniających pracowników [art. 15zcc specustawy].

5. **Świadczenie postojowe z ZUS - umowy cywilnoprawne (umowy zlecenia, umowy o dzieło) [art. 15zq specustawy]**

- świadczenie postojowe przysługuje osobie wykonującej umowę zlecenia lub umowę o dzieło, jeśli nie podlega ona ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu;
- wysokość świadczenia postojowego wynosi:
  - 80% minimalnego wynagrodzenia, tj. 2.080 PLN dla osób zatrudnionych na umowy zlecenia/dzieło - jeśli w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku ich przychód z umów cywilnoprawnych wyniósł co najmniej połowę minimalnego wynagrodzenia tj. 1.300 PLN,
  - 100% sumy wynagrodzeń z umów cywilnoprawnych uzyskanych w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku - jeśli przychód ten był niższy od połowy wynagrodzenia minimalnego;

- świadczenie postojowe nie jest objęte składkami ZUS ani podatkiem; ze świadczenia nie dokonuje się potrąceń i egzekucji;
- warunki uzyskania świadczenia postojowego:
  1. zawarcie umowy przed 1 lutego 2020 roku,
  2. niedojście do skutku lub ograniczenie wykonywania umowy z powodu przestoju u zlecającego wywołanego przez Covid-19,
  3. uzyskanie w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku przychodu nie wyższego niż 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału (tj. 15.595,74 PLN brutto - za IV kwartał 2019 roku);
- wniosek o wypłatę świadczenia składany jest do ZUS za pośrednictwem zleceniodawcy, do wniosku należy załączyć wymagane dokumenty (w tym kopie umów cywilnoprawnych) i oświadczenia;
- termin na złożenie wniosku - do 3 miesięcy po zakończeniu stanu epidemii.

6. Świadczenie postojowe z ZUS - samozatrudnieni [art. 15zq, art. 15zr specustawy]

- świadczenie postojowe przysługuje osobie prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą, jeśli nie podlega ona ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu;
- wysokość świadczenia postojowego wynosi:
  - 80% minimalnego wynagrodzenia, tj. 2.080 PLN,
  - wyjątek stanowią przedsiębiorcy rozliczających podatek na zasadach karty podatkowej, korzystający ze zwolnienia sprzedaży z VAT - dla nich świadczenie wynosi 50% minimalnego wynagrodzenia, tj. 1.300 PLN;
- warunki uzyskania świadczenia - samozatrudniony:
  - rozpoczęcie prowadzenia działalności przed 1 lutego 2020 roku,
  - spadek przychodów w porównaniu do miesiąca poprzedniego o minimum 15% w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku,
  - uzyskanie w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku przychodu nie wyższego niż 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału (tj. 15.595,74 PLN brutto - za IV kwartał 2019 roku);
- świadczenie postojowe nie jest objęte składkami ZUS ani podatkiem; ze świadczenia nie dokonuje się potrąceń i egzekucji
- wniosek o wypłatę świadczenia składany jest do ZUS;
- termin na złożenie wniosku - do 3 miesięcy po zakończeniu stanu epidemii.

7. Inne ułatwienia dla przedsiębiorców

- **Zmiana terminu wdrożenia PPK**
  - przesunięcie o 6 miesięcy obowiązku wdrożenia PPK dla średnich przedsiębiorstw (zatrudnienie 50+), tj. zmiana terminu na zawarcie umów o zarządzenie PPK - do 27.10.2020 roku oraz o prowadzenie PPK - do 10.11.2020 roku.
- **Badania medycyny pracy**
  - zawieszenie obowiązku wykonywania przez pracowników badań okresowych - badania trzeba będzie wykonać w ciągu 60 dni po zakończeniu stanu epidemii;
  - możliwość przeprowadzenia badań wstępnych oraz badań kontrolnych (po chorobie trwającej dłużej niż 30 dni) przez lekarza innego niż lekarz medycyny pracy - orzeczenie zachowa ważność przez 30 dni po zakończeniu okresu epidemii;

- orzeczenia lekarskie wydane w ramach wstępnych, okresowych i kontrolnych badań lekarskich, których ważność upłynęła po dniu 7 marca 2020 roku, zachowują ważność, nie dłużej jednak niż do upływu 60 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.
- **Szkolenia BHP**
  - dopuszczenie możliwości prowadzenia instruktażu wstępnego ogólnego w formie zdalnej;
  - dopuszczenie możliwości przeprowadzenia szkoleń okresowych pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych w formie samokształcenia kierowanego lub seminarium, z użyciem środków komunikacji elektronicznej (dotychczas możliwe jedynie dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach nierobotniczych);
  - utrzymano obowiązek przeprowadzenia instruktażu stanowiskowego w przypadku stanowisk pracy, na których występuje narażenie na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia, uciążliwych lub niebezpiecznych oraz w przypadku uczniów i studentów - taki instruktaż z założenia może być przeprowadzony tylko w bezpośrednim kontakcie ze szkolenym.
- **Praca zdalna**
  - pracodawca może polecić pracownikowi wykonywanie przez określony czas pracy poza miejscem jej stałego wykonywania - bez konieczności zmiany umowy o pracę, czy zawierania porozumień;
  - jeżeli charakter dotychczas umówionej pracy wyklucza możliwość jej zdalnego wykonywania, pracodawca może powierzyć pracownikowi na okres do 3 miesięcy w roku kalendarzowym inny rodzaj pracy (wymagającej porównywalnych kwalifikacjach i za wynagrodzeniem nie niższym niż dotychczas);
  - pracodawca może jednostronnie zmienić polecenie i zażądać ponownego podjęcia pracy na dotychczasowych zasadach, a pracownik nie może odmówić.
- **Zaległe urlopy**
  - pracodawca ma możliwość wysłania pracownika, nawet bez jego zgody, na zaległy urlop wypoczynkowy.
- **Legalizacja pracy obcokrajowców**
  - przedłużenie ważności zezwoleń na pobyt, wiz krajowych oraz pozwoleń na pracę cudzoziemców na okres do 30 dni od zakończenia epidemii.
- **Uelastycznienie czasu pracy**
  - możliwość skrócenia odpoczynku dobowego do 8 godzin i tygodniowego do 32 godzin (równoważone dodatkowymi okresami wypoczynku w okresie 8 tygodni);
  - możliwość zawarcia porozumienia z przedstawicielami pracowników:
    - o wprowadzeniu systemu równoważnego czasu pracy wraz z wydłużeniem okresu rozliczeniowego do 12 miesięcy,
    - o stosowaniu mniej korzystnych warunków zatrudnienia pracowników niż wynikające z umów o pracę zawartych z tymi pracownikami, w zakresie i przez czas ustalone w porozumieniu;
  - warunkiem jest niezaleganie z podatkami i składkami ZUS do końca III kwartału 2019 roku oraz spadek obrotów gospodarczych;
  - kopię porozumienia należy przekazać w ciągu 5 dni do Inspekcji Pracy.
- **Zmiany w zakresie ograniczenia handlu w niedziele**
  - zniesienie zakazu pracy w placówkach handlowych w niedziele nieświęteczne w zakresie wykonywania prac polegających na rozładowywaniu, przyjmowaniu i ekspozycji towarów pierwszej potrzeby.

- Środki bezpieczeństwa w zakładach pracy
  - obowiązują w okresie od 2 do 11 kwietnia 2020 roku;
  - zakłady pracy są obowiązane zapewni osobom zatrudnionym (niezależnie od podstawy zatrudnienia):
    - rękawiczki jednorazowe lub środki do dezynfekcji rąk,
    - odległość pomiędzy stanowiskami pracy wynoszącą co najmniej 1,5 m.

**WZORY WNIOSKÓW O WSPARCIE RAMACH TARCZY ANTYKRYZYSOWEJ I SZCZEGÓLWE ZASADY ICH SKŁADANIA
MOŻNA ZNALEŹĆ:**

- Tarcza Antykryzysowa - wsparcie z ZUS

<https://www.zus.pl/o-zus/aktualnosci/-/publisher/aktualnosc/1/tarcza-antykryzysowa-wsparcie-z-zus/2551371>

- Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników

<https://www.praca.gov.pl/eurzad/index.eup#/inneSprawy/listaDokumentow?dest=EURZAD>